

Зуєва В. О., к.п.н., доцент,
Юридичний інститут,
Бандура В. С., студентка,
Аерокосмічний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

СПЕЦИФІКА ПРОЦЕДУРИ ОТРИМАННЯ СВДОЦТВА ПІЛОТА

Актуальність питання, що представлено до розгляду, полягає у вивченні проблем отримання свідоцтва пілота. Сьогодні досить важко знайти людину, яка б мала всі дані для того щоб стати пілотом. Для того, щоб отримати «льотні права», потрібно мати відмінне здоров'я, гарну фізичну підготовку і, що також важливе, гроші. В останньому і полягає складність проблеми отримання цього свідоцтва. Процедура навчання виглядає аналогічно навчанню в автошколі: проходження медичного огляду, вивчення теорії, практики та іспит.

Що таке «свідоцтво пілота» і яка процедура його отримання в Україні? Як відомо, документом, що дає право працювати пілотом є льотне свідоцтво (ліцензія, «льотні права»). Це посвідчення, по суті є аналогом водійських прав: воно підтверджує успішне проходження навчання і здатність самостійно керувати повітряним судном. Для того, щоб стати пілотом, потрібно отримати відповідну освіту, пройти медкомісію, здати теоретичні і практичні іспити і відлітати певну кількість годин (так званий нальот). На сьогоднішній день в Україні є два варіанти отримання «льотних прав», перший – вступ до ВНЗ, другий – навчання в аероклубі. Розглянемо кожний більш детально.

Після проходження навчання можливе отримання свідоцтва пілота (за умови успішного проходження медкомісію і складення іспитів). В Україні існують три ступеня льотної майстерності і, відповідно, три категорії «льотних прав». Вони видаються послідовно. Не можна отримати одразу високу категорію, «перескочивши» через більш низьку [2]. Винятком є той випадок, коли інтегрований курс вивчається в льотному училищі або академії цивільної авіації.

Перша категорія – це приватний пілот (пілот-любитель). За кордоном їй відповідає ліцензія PPL (private pilot license). Пілот-любитель не має права вести комерційну діяльність. Тобто він має можливість літати тільки для власного задоволення. Якщо є бажання стати пілотом, що працює на комерційних рейсах, то слід отримати, як мінімум, ліцензію комерційного пілота [3].

У разі навчання у вищому авіаційному навчальному закладі, свідоцтво комерційного пілота можливо отримати по закінченню навчання. Якщо навчання проходило у аероклубі, спочатку слід отримати свідоцтво пілота-

любителя. Власник ліцензії комерційного пілота (закордонний аналог – commercial pilot license, CPL) має право виконувати комерційні польоти, але невеликий льотний досвід накладає свої обмеження. Скажімо, якщо екіпаж літака складається з двох і більше осіб, комерційний пілот може бути тільки другим пілотом.

Нарешті, щоб стати пілотом літака у великій авіакомпанії, потрібно свідоцтво лінійного пілота (за кордоном – airline transport pilot license, ATP). Таке свідоцтво підтверджує володіння великим літнім досвідом, тому дозволяє виконувати будь-які комерційні польоти як в якості командира, так і другого пілота [3].

В Україні вищими навчальними закладками, де готують персонал для експлуатації повітряних суден, є Кіровоградська льотна академія Національного Авіаційного Університету та Харківський авіаційний університет [1].

В 2014 році обсяг державного замовлення становить 50 осіб, тобто ці особи, отримують теоретичні знання за кошти держави. Також є і так звана комерційна основа, кількість місць також 50, але навчання здійснюється за рахунок, фізичних та юридичних осіб. Станом на 2014 р. теоретична підготовка фахівців в цій галузі становить 43 800,0 грн. за 4 роки (бакалавр), щодо практичних навичок - тобто так званого нальоту, то в межах від 338905,0 до 569 035,0 грн.

Другий варіант, який був зазначений вище, це - аероклуб. Зараз це більш зручний та дешевший спосіб [2, 3]. По-перше, теоретичні знання здобуваються в межах 6 міс. – 2 років, що коштуватиме від 7000 до 15000 грн. в залежності від аероклубу. Стосовно практичних навичок, тут теж все залежить від типу судна на якому доведеться літати. Як правило, ціна коливається від 1119 грн. за одну льотну годину, до 3980 грн. за одну льотну годину. Але слід пам'ятати, що для отримання свідоцтва комерційного пілота, потрібно мати 150 годин нальоту [5].

Як свідчить наведене, якщо людина має відмінне здоров'я, відповідну фізичну підготовку, але не має таких коштів, їй дуже важко досягти своєї мрії. Правда, останнім часом, вимоги до нальоту в авіакомпаніях знижуються, тому що пілоти, які навчалися ще в СРСР, поступово виходять на пенсію, і треба добирати нових пілотів.

Щодо навчання за кордоном, то є певні плюси навчання. По-перше – це те, що у великих авіакомпаніях є свої школи пілотів, там можливо за 1,5-2 роки отримати свідоцтво ATP. По-друге, можливим стає реальне працевлаштування. По-третє, отримати нальот за кордоном набагато легше й дешевше. Мінусами вважається те, що потрібно добре володіти англійською мовою та виконати всі умови, пропоновані до нерезидентів, які бажають стати пілотом.

Література

1. Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету. Умови вступу до ВНЗ абітурієнтам [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rus.glau.kr.ua/images/gos_zakaz.pdf
2. Запорізький аероклуб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aeroclub.zp.ua/service.html>
3. Міжнародна акціонерна авіаційна компанія «УРГА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.urga.com.ua/ftc2_uk.html#ftc_2
4. Державна авіаційна служба України. Правила сертифікації авіаційних навчальних закладів цивільної авіації з підготовки льотного складу в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.avia.gov.ua/documents/Normativno-pravova-baza/Nacionalne-zakonodavstvo/Narazi/30027.html>
5. Державна авіаційна служба України. Вимоги для отримання відповідних свідоцтв авіаційного персоналу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua/documents/diyalnist/vimogi-aviapersonalu/24077.html>

УДК 351.814.2:629.7.067 (042.3)

Макеєва О. М., старший викладач,
Майстро Д. М., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Цивільна авіація в сучасних умовах стає важливим елементом інтеграції України в сучасну систему міжнародних зв'язків. Вона має особливе значення для розв'язання соціально-економічних завдань та підвищення якості життя громадян. Авіаційна галузь належить до базових, стратегічно важливих секторів економіки України, а сьогодні перебуває під впливом зростаючих проявів системної кризи. Це стосується практично всіх найважливіших складових авіаційної галузі: авіабудування, безпеки авіаційних перевезень та транспортної інфраструктури. Тому аналіз сучасного стану та тенденцій безпеки авіаційної галузі України є актуальними.

Україна як держава, що приєдналася до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію, несе відповідальність за виконання міжнародних зобов'язань та за гарантії і створення умов безпеки для суспільства, захисту інтересів в галузі цивільної авіації та використання повітряного простору України. Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України полягає у формуванні державної політики та стратегії розвитку, визначенні завдань, функцій, умов діяльності в галузі